Zapoznaj się z tekstami źródłowymi. Obydwa dotyczą tego samego wydarzenia, które miało miejsce w 1079 r. Na ich podstawie wykonaj polecenia.

A
Gall Anonim, Kronika polska

Jak zaś doszło do wypędzenia króla Bolesława (Śmiałego) z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem (Bożym) nie powinien był (drugiego) pomazańca[1] za żaden grzech karać cieleśnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków. My zaś ani nie usprawiedliwiamy biskupa – zdrajcy, ani nie zalecamy króla, który tak szpetnie dochodził swych praw – lecz pozostawmy te sprawy, a opowiedzmy, jak przyjęto go na Węgrzech.

B
Mistrz Wincenty (zwany Kadłubkiem), Kronika

(Król Bolesław) z takim zapamiętaniem prowadził wojnę, iż rzadko przebywał w zamku, ciągle w obozie, rzadko w ojczyźnie, zawsze u nieprzyjaciół. To zamiłowanie ile państwu przyniosło korzyści, tyle sprawiło kłopotu. Gdy bowiem król bardzo długo przebywał u Rusinów, niewolni [*tzn. służba*] zajmują domostwa panów, obwarowują grody, nie tylko zabraniają panom [*tzn. rycerzom*] powrotu, lecz nawet wojnę po powrocie im wydają. Za te niezwykłe zuchwalstwo panowie wytracili [tzn. *zabili*] ich, wydawszy na niezwykłe męki. Również niewiasty, które dobrowolnie uległy niewolnym, musiały ponieść zupełnie słuszną karę. (…)

(Król) Mówi, że nie podobają mu się żonaci, gdyż więcej obchodzi ich sprawa niewiast niż względem władcy uległość. Żali się, iż opuścili go oni wśród wrogów. Domaga się przeto głowy dostojników, a tych, których otwarcie dosięgnąć nie może, dosięga podstępnie.

Gdy biskup krakowski Stanisław nie mógł odwieść go od tego okrucieństwa, najpierw grozi mu zagładą królestwa, wreszcie wyciągnął ku niemu miecz klątwy. (Na to król w) dziksze popadł szaleństwo (bo) rozkazał przy ołtarzu porwać biskupa. (A gdy nie potrafili tego dokonać jego pachołkowie) sam podnosi świętokradzkie ręce, sam zabija ojca w objęciach córki i syna w matki wnętrznościach [*tj. wewnątrz Kościoła*]. Świętego bezbożnik, miłosiernego zbrodniarz rozszarpuje, poszczególne członki na najdrobniejsze cząstki rozsiekuje.

[1] Pomazańcem, nazywano osobę namaszczoną świętymi olejami, mógł to być zarówno król jak i biskup

1. Na podstawie tekstu A, napisz jaka była przyczyna upadku i wygnania Bolesława Śmiałego z kraju?

……

……

2. Na podstawie tekstu B napisz, z jakiego powodu, biskup przeciwstawił się królowi?

……

……

3. **Porównaj teksty A i B i na ich podstawie uzupełnij tabelkę.**

	Gall Anonim	**Mistrz Wincenty**
Wymień określenia użyte przez obu kronikarzy pod adresem króla i biskupa		
Jakie zarzuty stawiali sobie wzajemnie król i biskup?		
Jaka była rola króla w wykonaniu wyroku na biskupie?		
Po czyjej stronie była sympatia kronikarza?		

ZADANIE DODATKOWE

Przeczytaj informacje biograficzne obydwu kronikarzy. Następnie wykonaj polecenia, które znajdują się poniżej.

Gall (zwany Anonimem) (XI/XII) **–** nieznany z imienia i nazwiska mnich benedyktyński. Autor najstarszej kroniki polskiej. Prawdopodobnie pochodził z Francji, a do Polski przybył z Węgier. Jest autorem najstarszej polskiej kroniki (napisanej w języku łacińskim), obejmującej dzieje naszego państwa do 1113 r. Pisał ją na dworze Bolesława Krzywoustego.

Wincenty zw. Kadłubkiem – (ok. 1150 – 1223) – kronikarz. z rodziny rycerskiej z rodu Różyców. Kapelan nadworny i kancelista książęcy na dworze Kazimierza Sprawiedliwego. W latach 1207 – 1218 r. był biskupem krakowskim. Dobrowolnie zrzekł się tego tytułu i wstąpił do klasztoru Cystersów w Jędrzejowie i poświęcił się pisaniu kronik. Jest autorem łacińskiej kroniki obejmującej dzieje Polski od czasów legendarnych do 1202 r.

1. Dlaczego, Twoim zdaniem, Gall Anonim tak niewiele miejsca poświęcił sprawie konfliktu pomiędzy biskupem, a królem. Zwróć uwagę na czas, jaki minął od chwili tego wydarzenia, do napisania „Kroniki".

……

……

……

……

……

2. Która z relacji dotyczącej śmierci biskupa Stanisława jest według Ciebie bardziej obiektywna? Odpowiedź uzasadnij.

……

……

……

……

……

……

……